

Związek Harcerstwa Polskiego
Chorągiew Wielkopolska
Wielkopolska Rada
Harcerskich Kręgów Seniorów
61-809 Poznań, ul. Św. Marcin 80/82
tel. 061 852-48-74 e-mail: biuro@zhp.wlkp.pl

SENIOR

NR 86(9) 2013

WRZESIEŃ 2013

1. JUBILEUSZE:

80-LECIE URODZIN

dh. HR Aleksandra Stachowska
HKS Leszczyna – Leszno

dh. Irena Włodarz
HKS Owar – Poznań -N. Miasto

**NASZYM HARCERSKIM JUBILATKOM SKŁADAMY SERDECZNE ŻYCZENIA WSZYSTKIEGO
NAJLEPSZEGO, ZDROWIA ORAZ SPEŁNIENIA WSZELKICH MARZEŃ**

2. Z ŻYCIA KRĘGÓW:

- **HKS PUSZCZYKOWO:** W dniach 2-6 czerwca b.r. członkowie Kręgu Seniorów i Miłośników ZHP w Puszczykowie wyjechali na wycieczkę do Kotliny Kłodzkiej. Zwiedziliśmy Zamek Książ, Pałac w Jedlinie, podziemne miasto Osówka, Kłodzko, Duszniki Zdrój – muzeum Papiernictwa, Polanicę Zdrój - hutę szkła, Łądek Zdrój, hutę kryształów Stroniu Śląskim, Bazylikę w Wambierzycach, Kaplicę Czaszek w Czermej. W Parku Narodowym Gór Stołowych przeszliśmy Labiryntem Błędnych Skał jednym z najbardziej osobiwych przyrodniczo miejsc w Polsce. Ponadto podziwialiśmy zjawiska krasowe w jaskini Niedźwiedziej w Kletnie oraz jaskinie Katarzyńską i Punkvy, przepaść Macochy na Morawach. Ziemia Kłodzka bogata jest w liczne zabytki przyrody i kultury, różnorodne formy skalne, relikty przyrodnicze, rezerваты przyrody. Ponadto na turystę czekają liczne zabytki zdradzające niesamowitą historię tych ziem, zamki, stare ruiny, sanktuaria, muzea jak również zabytkowe budownictwo i liczne niesamowite relikty przeszłości jak stare kopalnie, sztolnie, jaskinie i wiele innych atrakcji. Jako organizacja pozarządowa otrzymaliśmy dofinansowanie od Burmistrza Miasta za co serdecznie dziękujemy.
Jan Czajka, Maria Michałowska

- **HKS LESZCZYNA:** wziął udział w jubileuszowych w uroczystościach 100-lecia Harcerstwa w Krobi w dniu 15.06.br. Oficjalna uroczystość z udziałem władz miejskich, osób wspomagających i zasłużonych dla miejscowego harcerstwa odbyła się w Sali kina „Szarotka”. Holu kina zaprezentowano wystawę dokumentującą 100-lecie harcerstwa (zdjęcia, sztandary, kroniki, dokumenty). Uczestnicy spotkania w rytm orkiestry przeszli do kościoła gdzie odprawiono uroczystą mszę św. w intencji Harcerstwa i Ojczyzny. Następnie na rynku miejskim odbył się uroczysty apel pamięci. Na ścianie frontowej pałacu kasztelańskiego w Krobi została odsłonięta tablica pamiątkowa z okazji Jubileuszu Harcerstwa w Krobi. Popołudniu odbyło się uroczyste ognisko, harcerska

gawęda oraz występ Manufaktury Piosenki Harcerskiej „WARTAKI” z Koła. Do późnych godzin nocnych harcerze, instruktorzy i harcerscy seniorzy bawili się przy dźwiękach gitar. Eugenia Strojna-Sternal

HKS DZIEWIĄTACY: w dniu 14 lipca br. członkowie kręgu wzięli udział w obchodach 100 lecia harcerstwa Hufca ZHP Poznań-Wilda które odbyły się w bazie obozowej w Kaplinie k/Międzychodu. W spotkaniu uczestniczyło około 160 byłych harcerzy i instruktorów hufca. Program obejmował zwiedzanie wystawy banerowej z działalności harcerstwa na Wildzie w latach 1913-2013, zwiedzanie bazy obozowej hufca (w obozach brało udział ok. 280 uczestników), harcerskiego poczęstunku (b. dobra grochówka), mszy św. i ognisko pokoleń harcerskich. Po zakończonym ognisku członkowie naszego kręgu pojechali na harcerski biwak do Mierzyna, gdzie gościny udzielił nam w letnim domu dh. pwd. Robert Kroll. W harcerskim gronie, przy śpiewie piosenek i płonąącym ognisku spędziliśmy letni wieczór. Uczestnicy spotkania postanowili częściej korzystać z gościnności w letnim domku i organizować tam biwaki kręgu. pwd. Grażyna Szymkiewicz

- **HKS ŚMIGIEL** : 8 sierpnia 2012 roku odbyła się 220 zbiórka Kręgu Starszych Harcerzy Seniorów im. księcia Józefa Poniatowskiego w Śmiglu. Zbiórkę prowadził Przewodniczący Kręgu hm. Andrzej Kluczyński, który na wstępie przedstawił historię ustanowienia zbliżającego się Świąta Wojska Polskiego. Ciekawa gawędę na temat sytuacji ekonomicznej kraju wygłosił phm. prof. Tadeusz Mendel. Przy kawie odpowiadał na zadawane pytania, przytaczał fakty opierając się na opracowaniach GUS. Jak zwykle śpiewano piosenki harcerskie. Barbara Konieczna przedstawiła informację o stanie Kręgu. Krąg liczy obecnie 40 członków w tym 27 kobiet. Stopnie instruktorskie posiada 30 członków w tym 1 hm. 7 phm. 23 pwd. Członkowie Kręgu są w wieku od 55 do 89 lat. Zbiórkę zakończono odśpiewaniem Modlitwy Harcerskiej.

3. RELACJE:

- **SPOTKANIE SENIORÓW W IMIOŁKACH** :Dnia 27 lipca 2013r odbyło się harcerskie spotkanie seniorów w stancy obozowej w Imiołkach nad jeziorem Lednickim. Współorganizatorami byli – komenda Hufca ZHP Poznań – Nowe Miasto i Wielkopolska Rada Harcerskich Kręgów Seniorów. O godz.9.00 z Placu Adama Mickiewicza w Poznaniu wyruszył autokar z przedstawicielami kręgów seniorów: 10 PDH Poznań Śródka, OWAR – Poznań os. Warszawskie, „Dziewiątacy” Poznań Wilda, „Wilki Morskie” z Kiekrza, 8 PDH Poznań Grunwald, HKS z Lubonia, a HKS z Ostrowa Wlkp. I z Gniezna dotarli własnym transportem. Trasa wiodła **Szlakiem Piastowskim** przez **Swarzędz, Kobylnicę, Pobiedziska, Lednogórę**. W programie było zwiedzanie zabytków sakralnych i historycznych znajdujących się na terenie **Lednickiego Parku Krajobrazowego**. Zwiedzanie zaczęliśmy od **Wielkopolskiego Parku Etnograficznego w Dziekanowicach – oddziału Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy**. Czekali tu na nas hm. Aleksander Sekulski z HKS „Bezimienni” w Gnieźnie oraz hm. Roman Górczak– przewodnik PTTK, który na oprowadzał. Obejrzelśmy tu najważniejsze z wyeksponowanych 51 zrekonstruowanych zabytków architektury wielkopolskiej wsi z przełomu XVIII i XIX w. z kompletnym wyposażeniem wewnątrz. Widzieliśmy też pasiekę i ogródek historycznych roślin użytkowych. Wielu z nas seniorów przypominało sobie z dzieciństwa podobne obiekty widziane u babci na wsi. Następnie promem dostaliśmy się na najważniejszy obiekt **Muzeum Pierwszych Piastów - na wyspę Ostrów Lednicki**. Wyspa stanowi rezerwat archeologiczny, a ruiny książęcego zamku i budowli sakralnej z basenami chrzcielnymi należą do zabytków klasy zerowej. To tu na Lednicy w 966r odbył się Chrzest Polski, tutaj też urodził się pierwszy król Polski Bolesław Chrobry. Tutaj Chrobry powitał i gościł w 1000 r cesarza Ottona III Rudego i stąd udali się oni do grobu św. Wojciecha w Gnieźnie. Ostrów Lednicki uznany został w 1994r za **pomnik Historii Kultury Narodu Polskiego**. Kto dawno tu nie był – został mile zaskoczony postępowaniem badaczy archeologów, historyków, architektów. Przybyło tu wiele nowych elementów, choćby rzeźby historycznych postaci na koniach, czy też rzeźba księcia który wprowadził chrześcijaństwo - Mieszko I z krzyżem. Badania są tu nadal prowadzone i myślę, że za trzy lata – w 1015 rocznicę Chrztu Polski warto będzie tu zajrzeć, bo będzie jeszcze ciekawiej. Po krótkiej przerwie na odpoczynek pojechaliśmy do **Sławna**. Tam przy pomniku postawionym ku czci pomordowanych i poległych w czasie II wojny światowej mieszkańców Sławna i okolicznych wsi, spotkaliśmy komendanta Hufca Poznań Nowe Miasto phm. Tomasza Koprowskiego. Razem zwiedziliśmy zabytkową drewnianą kaplicę cmentarną św. Rozalii postawioną na szczycie wzgórza na średniowiecznym grodzisku, a ufundowaną w 1785r przez proboszcza Józefa Stolmana. Kaplica ta znajduje się na szlaku kościołów drewnianych wokół Puszczy

Zielonka. Na cmentarzu i wokół są liczne drzewa pomnikowe, a mogiły ułożono tarasowo. Upał był dokuczliwy, więc gdy dotarliśmy do stancy w Imiołkach, mogliśmy trochę ochłoniąć w cieniu drzew. Komendant Hufca raz jeszcze serdecznie powitał wszystkich seniorów i zapoznał z obiektami stancy, oprowadzając po obozie. W stancy obozowało blisko 200 uczestników – zuchów, harcerzy i instruktorów. Każdy podobóz miał własną ciekawą bramę wartowniczą i pomysłowe totemy. Zostaliśmy poczęstowani pysznym obiadem, a potem kawą, herbatą i smacznymi pączkami. Komendant Wielkopolskiej Rady Harcerskich Kręgów Seniorów – hm. Paweł Napieralski złożył życzenia jubilatowi – druhowi Bogdanowi Pietrzakowi i solenizantce drużynie Grażynie Szymkowiak wręczając im harcerskie koszulki. Nie obyło się też jak zwykle na wycieczkach HKS OWAR bez wyborczego smalczyka ze skwarkami przywiezionego przez druhow Marię i Stefana Rosińskich z tego kręgu. Objedzeni i utrudzeni niemiłosiernym upałem nie mieliśmy już sił czekać na wieczorną mszę św. polową i ognisko (wiek robi swoje...). Pod wieczór wyruszyliśmy w drogę powrotną przez wieś Imiołki, mijając grodzisko stożkowe w pobliżu dawnego folwarku, a następnie **Pola Lednickie**, gdzie z dala widać **Bramę Tysiąclecia – Rybę**, znak Chrześcijaństwa wprowadzonego do Polski na Lednicy przez księcia Mieszka I. Przez **Skrzetuszewo, Pobiedziska, Kobylnicę i Swarzędz** dotarliśmy do Poznania zmęczeni, ale zadowoleni – tym bardziej, że nie wszyscy wcześniej znali zwiedzane miejsca. hm. Urszula Kocikowska HKS OWAR Poznań

W roku 2013 obchodzimy setną rocznicę urodzin patrona polskich harcerzy bł. Stefana Wincentego Frelichowskiego – Wicka. W dniach 6-12 sierpnia odbył się w Toruniu Międzynarodowy Zlot Harcerzy i Skautów WICEK 2013. Na zlot stawiało się około 2,5 tysiąca harcerzy i skautów reprezentujących ZHP, ZHR, ZHP pgk, SHK „Zawisza” FSE, SH oraz inne organizacje harcerskie działające poza granicami kraju. Organizatorzy zlotu to Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Chorągiew Kujawsko-Pomorska ZHP, Okręg Kujawsko-Pomorski ZHR, Biskup Toruński, Miasto Toruń, Miasto Bydgoszcz, Miasto Chełmża. W dniach 10-12 sierpnia na zlocie gościli seniorzy. Chorągiew Wielkopolską reprezentowali przedstawiciele kręgów z Gniezna, Piły i Trzemeszna. W zlocie uczestniczyli też seniorzy z Mogilna, Inowrocławia, Bydgoszczy, Torunia, Świecia i seniorki z Londynu. W sobotę, 10 sierpnia, po zakwaterowaniu spotkaliśmy się w Centrum Duchowym z kapelanem zlotu phm. ks. Marcinem Staniszewskim i komendantem Centrum hm. ks. Józefem Nowakowskim – kustoszem Sanktuarium Bł. Stefana Wincentego Frelichowskiego w Toruniu. Podczas spotkania przybliżono postać bł. Frelichowskiego oraz rozdano wydawnictwa i pamiątki związane ze zlotem. Po spotkaniu w Centrum pojechaliśmy do Chełmży – miejsca urodzenia bł. Frelichowskiego. W niedzielę, 11 sierpnia, udaliśmy się na Centralną Jubileuszową Mszę św. w Sanktuarium Bł. Stefana Wincentego Frelichowskiego w Toruniu. Po mszy zwiedzaliśmy Toruń, a wieczorem spotkaliśmy się na apelu kończącym zlot. W poniedziałek pożegnaliśmy się wspólnym kręgiem i harcerską piosenką. pwd. Ireneusz Kasprzyk HKS Trzemeszno

- **Historyczne spotkanie w Gnieźnie 2013** - 17 sierpnia 2013 roku komendant Kręgu Starszyny Harcerskiej „Bezimienni” w Gnieźnie hm. Aleksander Sekulski wraz z członkami Kręgu zaprosili harcerskich seniorów z sąsiednich miejscowości na tradycyjny, już trzeci z kolei, historyczny piknik z okazji 93. rocznicy Bitwy Warszawskiej. Piknik zorganizowano w Lubochni niedaleko Gniezna w warunkach polowych na terenie prywatnej posesji druha Komendanta i jego małżonki drużyny Zdzisławy. Przybyli harcerscy seniorzy z miejscowości: Inowrocław, Janowiec Wielkopolski, Mogilno, Ostrów Wielkopolski, Poznań, Sępca, Trzemeszno, Gniezno. Obecni także byli: komendant Hufca ZHP Gniezno hm. Ryszard Polaszewski wraz z zastępcą hm. Ewą Polaszewską i przewodniczący Wielkopolskiej Rady Harcerskich Kręgów Seniorów hm. Paweł Napieralski. Bazę polową przygotował hm. Grzegorz Mrówczyński. Pod namiotami rozstawiono ogromny stół biesiadny. Na stół przyniesiono z polowej kuchni przyrządzone przez druhow gospodarzy specjały: żurek z jajkiem podany w miseczkach chlebowych, golonki z kiszoną kapustą. Po obiedzie spacerowano nad pobliskie jezioro. Na deser były różne pyszne ciasta, kawa, herbata. Odbyło się ognisko harcerskie prowadzone przez phm. Ryszarda Polusa, który również akompaniował na gitarze pieśni patriotyczne i harcerskie. Drużyna hm. Hanna Polus wygłosiła ciekawą okolicznościową gawędę. Drużyna hm. Roman Górczak wykonał baner obrazujący „100-lecie ZHP w Gnieźnie”. Zdjęciem rodzinnym i harcerskim kręgiem pożegnalnym zakończono historyczny piknik.

Rzecznik prasowy Wydziału S i SH GK ZHP hm. Kazimiera Rosińska

4. INFORMACJE:

POMNIK HARCERZY NA MALCIE W POZNANIU

W dniu 10 lipca 2013 r. zakończono budowę Pomnika Harcerzy, zlokalizowanego w Poznaniu w Dzielnicy Nowe Miasto w Parku Malta. Pomnik umieszczony jest we wschodniej części historycznej Polany Harcerza, która w okresie Zaboru Pruskiego była „zieloną harcówką” skautów poznańskich. Pomnik znajduje się w granicach planu, który w rzucie pionowym ma kształt Krzyża Walecznych oraz Krzyża Harcerskiego. Pierwowzorem dla projektanta pana inż. arch. Klemensa Mikuły był pomnik wybudowany w dniu 16 maja 1937 r. przez władze harcerskie ku czci poległych w latach 1918–1920 skautów – Powstańców Wielkopolskich. Pomnik ten wybudowany był na Polanie Harcerza i został zburzony przez władze hitlerowskie latem 1940 r. Z pierwowzoru zachowano kształt bryły i proporcje pomnika, napisy i symbole harcerskie, natomiast zmieniono zwieńczenie pomnika – zamiast znicza umieszczono symboliczne ognisko. Nowy pomnik znacznie przekracza rozmiary poprzednika. Jego ściany boczne podświetlane są reflektorkami zatopionymi w podeście. Tablice i napisy zamiast brązu wykonane są z granitu z wrytymi literami i symbolami graficznymi. Dwie tablice umocowane w niszach ścian zawierają nazwiska i imiona Poległych, trzecia natomiast zawiera napis główny: HARCERZOM WIELKOPOLSKIM POLEGŁYM W WALCE O NIEPODLEGŁOŚĆ 1918–1920. Dodano czwartą tablicę, której treść i symbolikę graficzną wyłoniono w drodze konkursu rozstrzygniętego w dniu 21 kwietnia 1993 r. Przyznano I Nagrodę – za znak graficzny (praca konkursowa opatrzona godłem „Harcerz Orli”), II Nagrodę za treść napisów (praca konkursowa opatrzona godłem „AD”) . Tablica ta poświęcona jest pamięci Harcerzek i Harcerzy poległych oraz zamęczonych w obozach i katowniach w latach 1939–1945 oraz Harcerzek i Harcerzy pomordowanych i zniewolonych w latach 1945–1956.

Budowa pomnika realizowana była w dwóch etapach: w pierwszym etapie zbudowano surową bryłę betonową bez wystroju, którą odsłonięto i poświęcono na Zlocie w dniu 23 sierpnia 1992 r., drugi etap miał być zakończony w grudniu 1992 r. Stało się tak dopiero po 21 latach. Przez ten okres wywołana była totalna krytyka społeczna harcerzy – zwłaszcza Seniorów, z drugiej strony trwały działania grupy zaangażowanych harcerzy oraz życzliwych Władz Miasta. Trwało też demolowanie i niszczenie elementów pomnika przez chuliganów. Dzisiaj dopiero wiemy, co było jedną z ważnych przyczyn bezskuteczności i niemożności. Po ustaniu podstawowej przyczyny oraz dzięki życzliwości wielu ludzi – w tym Władz Miasta Poznania, Radnych Miasta i Rad Osiedlowych, lepszej atmosferze społecznej powstałej po licznych wywiadach i spotkaniach w telewizji i prasie „stron” – w dniu 5 grudnia 2012 r. zawarto umowę z wykonawcą pomnika (wyłonionym podczas ogłoszonego przetargu), tj. firmą KOWMAR Zakład Kamieniarski s.c. z Olsztyna. Całość prac zakończono 10 lipca 2012 r. (do wykonania pozostało uporządkowanie otoczenia pomnika). Pomnik cieszy nas i jest okazją do podziękowania tym wszystkim, którzy byli życzliwi, pracowali z poświęceniem własnego czasu, zarówno Druhom, Władzy różnych szczebli, osobom cywilnym – dzięki którym możemy w dniu 28 września 2013 r. odsłonić i poświęcić POMNIK HARCERZA NA MALCIE W POZNANIU.

*hm. Marian Pietrzykowski
Honorowy Przewodniczący Komisji Historycznej
Chorągwi Wielkopolskiej ZHP*

XX

ADRESY STRON INTERNETOWYCH :

- Wydział Seniorów i Starszyny GK ZHP - www.starszyna.zhp.pl
- Komenda Chorągwi WLKP. ZHP - www.zhp.wlkp.pl
- Wielkopolska Rada HKS w Poznaniu - www.seniorzy.zhp.wlkp.pl